

**TULETÕKKE- JA EVAKUATSIOONI AVATÄITED JA
SULUSED
Kasutamine**

**Fire resisting and emergency exit doors and door
hardware
Use**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- standardi EVS 871:2010 uustöötlus;
- jõustunud sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2017. aasta maikuu numbris.

Standardi koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 15 „Avatäited“, standardi koostamist on korraldanud Eesti Standardikeskus.

Standardi on koostanud Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 15.

Selle standardi muutmise on seotud ehitistele esitatavate tuleohutusnõuete määruse muutmisega ja tuleohutust puudutavate Euroopa standardite muutmisega. Määruse „Ehitistele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele“ uues versioonis on selle standardiga seoses peamise muudatusena toodud sisse suitsutõkkeukse kasutamise nõue. Samuti on väiksemaid muudatusi seoses nõuetega evakuatsioonile ja evakuatsiooni avatäidetele.

Peamiselt on muudetud jaotisi 4.3 ja 6.5 ja peatükki 10 ning lisatud termin 3.2. Samuti on standardis tehtud toimetusi muudatusi.

Standardi mõni osa või mõni standardis kirjeldatud lahendus võib olla patendiõiguse objekt. EVS ei vastuta sellis(t)e patendiõiguse(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.220.20; 91.060.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA.....	5
2 NORMIVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	6
4 USTE KLASSIFIKATSIOON JA NÕUETELE VASTAVUS.....	10
4.1 Klassifikatsioon	10
4.2 Materjal	10
4.3 Avatäidete üldised nõuded	10
4.4 Tuletõkke- ja evakuatsiooniuste nõuetele vastavus	11
4.5 Evakuatsiooniuste mõõtmed	11
5 LIITUMINE ÜMBRITSEVATE KONSTRUKTSIOONIDEGA.....	12
5.1 Ukse liitumine ümbritsevate konstruktsioonidega.....	12
5.2 Ukselävi.....	12
6 TULETÕKKEUKSE TÖÖKINDLUS	12
6.1 Tuletõkkeukse isesulgumisvõime.....	12
6.2 Tuletõkkeukse automaatne sulgemisseade.....	13
6.3 Tuletõkkeukse riivistumine	13
6.4 Tuletõkkeukse kinnipüsimine.....	13
6.5 Suitsupidavus.....	14
6.6 Tuletõkkeukse evakuatsiooni turvalisus	14
6.7 Tuletõkkeuste hooldus- ja kasutusjuhend	14
7 EVAKUATSIOONIUKSE VASTAVUS	15
7.1 Evakuatsiooniuste avanemine	15
7.2 Lükand- ja paarisüksed	15
7.3 Evakuatsiooniukse töökindlus	15
7.4 Evakuatsiooniuste ja suluste talitlus ning hooldus	15
8 EVAKUATSIOONIUSTE SULUSED.....	16
8.1 Valikupõhimõte	16
8.2 Evakuatsioonisuluste klassid ja kasutamine.....	16
8.2.1 Horisontaalse latiga avatavad evakuatsiooniväljapääsu sulused (paanikasulused).....	16
8.2.2 Ukselingiga avatavad evakuatsiooniväljapääsu sulused.....	16
8.2.3 Muud sulused	16
8.3 Ukselingiga elektrilised evakuatsiooniseadmed	16
8.4 Erijuhtumid	17
8.5 Lisa sisseмурdmiskaitse.....	17
9 KLAASIGA TULETÕKKEUKSED.....	17
10 TULETÕKKEUKSE NÕUETELE VASTAVUS JA TÄHISTUS	18
10.1 Harmoneeritud tootestandard.....	18
10.2 Tuletõkkeukse nõuetele vastavus.....	18
10.3 Suuruselt ja pinnakäsitluselt sertifitseeritud uksest erinev tuletõkkeuks	18
10.4 Tuletõkkeukse ja evakuatsiooniukse tähistus	19
Lisa A (teatmelisa) Vana puitukse tulepüsivusaeg.....	20
Kirjandus.....	21

SISSEJUHATUS

Seda standardit rakendatakse tuletõkkeseksioonide vaheliste ja tuletõkkekonstruktsioonides paiknevate tuletõkkeuste ja -luukide kohta. Standard käsitleb ka evakuatsiooniteel paiknevaid avatäiteid ning nende suluseid. Standardi edasises tekstis kasutatakse sõna „uks“ tuleb laiemalt mõista avatäitena.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

1 KÄSITLUSALA

See standard esitab nõuded tuletõkke- ja evakuatsiooniuste ning suluste kasutamisele ehitistes.

Selle standardi evakuatsiooni osa rakendatakse evakuatsiooniteedele jäävatele ustele, mis on tuletõkkefunktsiooniga või ilma selleta. Tuletõkke- ja evakuatsiooninõuete täitmise vajadus sõltub konkreetse avatäite asukohast ehitises.

Standardis ei käsitleta eritingimusi, mis võivad mitmesugustel põhjustel esineda inimeste luku taga hoidmisel (näiteks kinnipidamisasutustes vms juhtudel). Sellised lahendused tuleb igale konkreetsele ehitisele välja töötada järelevalveametkonnaga kooskõlastatult.

See standard ei kirjelda tuletõkke- ja evakuatsiooniuste ning nende suluste katsetamise metoodikat, mis on määratletud omaette normdokumentides.

Standard hõlmab üksnes tuletõkke- ja evakuatsiooniuste kasutamist, avatäidete omadused on kaetud asjakohaste harmoneeritud Euroopa tootestandarditega, näiteks EVS-EN 14351-1 (välisüksed), FprEN 14351-2 (siseüksed), EVS-EN 13241 (tööstusüksed), EVS-EN 16361 (masinkäitusega üksed) ja EVS-EN 16034 (tule- ja suitsutõkkeüksed). Sama kehtib akna- ja uksetarvikute ning muude ehitustoodete kohta.

Standardi edaspidist kasutamist võivad mõjutada Eestis üle võetavaid avatäiteid puudutavad Euroopa standardid.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt loetletud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EVS-EN 179. Hoonete metallsulused. Avariiväljapääsu seadmed, mida avab hoobkäepide või surunupp. Nõuded ja katsemeetodid

EVS-EN 1125. Hoonete metallsulused. Varuväljapääsu seadised, mida avab rõhtkang. Nõuded ja katsemeetodid

EVS-EN 1634-1. Ukse-, luugikomplektide ja avatavate akende ning nende suluste tulepüsivuse ja suitsukindluse katsed. Osa 1: Ukse- ja luugikomplektide ning avatavate akende tulepüsivuskatsed

EVS-EN 1634-3. Ukse-, luugikomplektide ja avatavate akende ning nende suluste tulepüsivuse ja suitsupidavuse katsed. Osa 3: Ukse- ja luugikomplektide suitsupidavuse katsed

EVS-EN 13241. Tööstus-, kommerts-, garaažiüksed ja garaaživäravad. Tootestandard, toodete omadused

EVS-EN 13501-2. Ehitustoodete ja -elementide tuleohutusala klassifikatsioon. Osa 2: Klassifikatsioon tulepüsivuskatsete alusel, välja arvatud ventilatsioonisüsteemid

EVS-EN 14351-1. Aknad ja üksed. Tootestandard, toodete omadused. Osa 1: Aknad ja välisüksed

EVS-EN 15269-1. Extended application of test results for fire resistance and/or smoke control for door, shutter and openable window assemblies, including their elements of building hardware - Part 1: General requirements

EVS-EN 15269-2. Extended application of test results for fire resistance and/or smoke control for door, shutter and openable window assemblies, including their elements of building hardware - Part 2: Fire resistance of hinged and pivoted steel doorsets

EVS-EN 15269-3. Extended application of test results for fire resistance and/or smoke control for door, shutter and openable window assemblies, including their elements of building hardware - Part 3: Fire resistance of hinged and pivoted timber doorsets and openable timber framed windows

EVS-EN 15269-5. Extended application of test results for fire resistance and/or smoke control for door, shutter and openable window assemblies, including their elements of building hardware - Part 5: Fire resistance of hinged and pivoted metal framed glazed doorsets and openable windows

EVS-EN 15269-7. Uste, luukide ja avatavate akende ning nende suluste tulepüsivuse ja/või suitsutõkke katsetulemuste kasutusulatuse laiendamine. Osa 7: Terasest lükanduksekomplektide tulepüsivus

EVS-EN 15269-10. Uste, luukide ja avatavate akende ning nende suluste tulepüsivuse ja/või suitsutõkke katsetulemuste kasutusulatuse laiendamine. Osa 10: Terasest ruloouksekomplektide tulepüsivus

EVS-EN 15269-20. Uste, luukide ja avatavate akende ning nende suluste tulepüsivuse ja/või suitsupidavuse katsetulemuste kasutusulatuse laiendamine. Osa 20: Hingede ja pöördtelgedega terasest, puidust ja metallprofiilidest uksekomplektide suitsupidavus

EVS-EN 16034. Uksed, väravad ja avatavad aknad. Tootestandard, toodete omadused. Tulepüsivus ja/või suitsupidavus

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

3.1

tuletõkkeuks (*fire resisting door*)

uks, mis vastab teatud tulepüsivusnõuetele ja on isesulguv ning riivistuv

MÄRKUS Kui tuletõkkeuks asub evakuaatsiooniteel ning on kasutatav evakuaatsiooniuksena, siis kehtivad sellele nii tuletõkkeuksele kui ka evakuaatsiooniuksele kehtestatud nõuded.

3.2

suitsutõkkeuks (*smoke control door*)

uks, mis on ette nähtud suitsu leviku või liikumiskiiruse vähendamiseks tulekahju ajal ning täidab sellele ettenähtud nõudeid

3.3

evakuatsioonipääs (*emergency exit*)

evakuatsioonialast otse välja viiv uks või ehitise sees- või väljaspool paiknev ruum, mille kaudu on tulekahju puhul võimalik ohutult maapinnale evakueeruda

3.4

evakuatsiooniuks (*emergency exit door*)

uks, mis suundub hoonest otse maapinnale või muusse tuleohu eest turvalisse kohta, asub evakuatsioonipääsus endas või evakuatsioonipääsuni suunduval teel ning mille ülesanne on võimaldada kõikide inimeste kiire ja ohutu väljumine hoonest tulekahju või muu ohu korral

MÄRKUS 1 Evakuatsiooniuksed peavad olema varustatud vastavate sulustega, mis võimaldavad alati ukse avada evakuatsiooni suunas ilma eriteadmisteta ja abivahendeid kasutamata. Evakuatsiooniuste sulused peavad olema vastavuses selle ukse asukohaga hoones ning ruumis viibivate inimeste arvuga.